

Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2026 barn, unga och vuxna

Överenskommelse mellan arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen

Syftet med denna överenskommelse är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete och utveckling av insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa och att ge effektiv vård och stöd till personer med allvarlig problematik. Överenskommelsen ska bidra till ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer på arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Målet är att invånarna ska erbjudas behovsanpassade och effektiva insatser av god kvalitet som ska främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, aktivt deltagande i samhällslivet och en god och jämlik hälsa.

Parterna är överens om behovet av en långsiktig plan, med gemensamma strukturer för fortsatt utvecklingsarbete och utifrån bästa tillgängliga kunskap.

Denna överenskommelse har sin grund i:

- Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2025 - Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR)
- Skånes läns gemensamma handlingsplan psykisk hälsa och suicidprevention 2024–2025 med inspiration av
- Den nationella strategin för psykisk hälsa och Suicidprevention 2025–2034
- Skånes läns gemensamma handlingsplan psykisk hälsa och suicidprevention 2025–2034 samt följer
- Ramöverenskommelsen inom Skåne samt den lokala överenskommelsen för delregion nordväst.

Innehållsförteckning

Genomförande av den nationella strategin	3
Kompetenshöjande insatser till allmänheten	3
Kunskapsstyrning	4
Delaktighet	5
Brukarinflytande i vård- och omsorg och socialtjänst	6
Anhörigstöd	8
Homo- och bisexuella, trans-, queer- och intersexpersoner (HBTQI)	9
Meningsfull sysselsättning och arbetslivsinriktad rehabilitering	9
Ofrivillig ensamhet	10
Våld i nära relation	11
Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga	13
Tidiga insatser för barn och ungas psykiska hälsa	14
Öka skolnärvaro och minska problematisk skolfrånvaro	16
Placering utanför egna hemmet	17
Utvecklade insatserna för personer med komplexa behov, särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri	19
Integrerade verksamheter och arbetssätt	19
Samsjuklighet psykisk ohälsa och beroende	20
Samordnad individuell plan (SIP)	23
Samverkan vid utskrivning	24
Kroppslig hälsa	24
LSS barn, unga och vuxna	26
Stärkt suicidpreventivt arbete	26
Efterlevandestöd	27
Kompetensutveckling medarbetare	27
Rutiner	29

Genomförande av den nationella strategin

Den nationella strategin ger en gemensam inriktning för samhällets samlade arbete med psykisk hälsa och suicidprevention under de kommande tio åren. Strategin innefattar arbete med att främja psykiskt välbefinnande, förebygga psykisk ohälsa och suicid, och förbättra livsvillkoren för personer som lever med olika psykiatriska tillstånd. Detta kräver ett aktivt arbete från flera av samhällets aktörer, gemensamt och i samverkan. För att kommuner och regioner ska utveckla arbetet, i enlighet med den nationella strategin, har Regeringen och Sveriges kommuner och Regioner enats om att sådana insatser ska stimuleras i den nationella överenskommelsen för Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention. [Det handlar om livet – Nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2025–2034](#)
[Det handlar om livet – nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention](#)

I arbetet med den nationella strategin är ett mål att förbättra den psykiska hälsan hos befolkningen. Målet handlar om att stärka det psykiska välbefinnandet, främja psykisk hälsa och förebygga suicid, men även om att minska lidande och öka funktionsförmåga och återhämtning hos personer med psykiatriska tillstånd.

Staden håller på att arbeta fram en ny ledningsstruktur. Under ledningsgruppen "Välfärd" kommer det skapas arbetsgrupper där man ska arbeta i enlighet med "Det handlar om livet – Nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention 2025–2034" och "Tillsammans för god gemenskap i hela befolkningen – Nationell strategi mot ensamhet 2025-2029" för att främja psykisk hälsa och förebygga suicid i staden.

Ett första steg är att skapa en handlingsplan i staden utifrån "Den nationella strategin för psykisk hälsa och Suicidprevention 2025-2034". Samordnaren för suicidprevention och psykisk hälsa kommer tillsammans med stadens förvaltningar påbörja en kartläggning av befintliga insatser utifrån den ovan strategier samt nya socialtjänstlagen.

Nedan anger vi de delar i vår överenskommelse som berörs av den nationella strategin "Det handlar om livet" och dess delmål.

Kompetenshöjande insatser till allmänheten

Ingår i Nationella strategin, delmål 1, 2

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Vi uppmärksammar den internationella Suicidpreventionsdagen, den 10 september, varje år för att sprida kunskap om suicidprevention till allmänheten och minska stigma runt suicid.
- I Helsingborg stad finns nio vänskapsbänkar som vi uppmärksammar genom ambassadörsberättelser samt i samband med internationella suicidpreventiva dagen 10 september. Läs mer om bänkarna på: www.helsingborg.se/vanskapsbankarna
- Ambition att erbjuda MHFA till allmänheten under Skåneveckan 2026.
- På oppnasoc.se finns samlad information till allmänheten kring gratis utbildningar om psykisk hälsa, psykisk ohälsa och självhjälp. [Utbildningar för allmänheten | Öppnasoc](#)
- På Helsingborgs stads webbplats finns sidorna [Oro för dig själv eller någon annan | Helsingborg.se](#) samt [Psykisk funktionsnedsättning | Helsingborg.se](#) där bland annat Återhämtningsguiden finns länkad.

- Region Skåne ger ut kommunfaktablad för att ge en övergripande bild av hur hälsan och dess bestämningsfaktorer är fördelad i Skånes kommuner. [Kommunfaktablad folkhälsa Helsingborg 2024, Kommunrapporter och statistik - Utveckling Skåne](#)
- Skåneveckan för psykisk hälsa är en länsgemensam plattform för kompetenshöjande insatser till allmänheten. Helsingborgs stad medverkar till att sprida denna information [Om Skåneveckan: – Skåneveckan för psykisk hälsa](#) på öppnasoc.se.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal besök på [Vänshipsbänkarna: Det börjar med en gul bänk... och ett hej. | Helsingborg.se](#)
- Antal besök på [Utbildningar för allmänheten | Öppnasoc](#)

Kunskapsstyrning

Ingår i Nationella strategin, delmål 2, 5 och 7

Kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård innebär att vård och insatser ska baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet för att bäst möta individers behov. Samverkan sker genom Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård, i [nationellt](#), [regionalt](#) och [lokalt](#) programområde för psykisk hälsa. [Kunskapsstyrning - Vårdgivare Skåne](#)

[Nationella vård- och insatsprogram](#) (VIP) tillgängliggör evidensbaserad kunskap för verksamheter, professioner och chefer, och bygger på nationella riktlinjer för att stödja mötet mellan medarbetare och individ, där [VIP ADHD](#) är den senaste lanseringen. Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en överenskommelse om att utveckla [personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp](#) för ett antal sjukdomsområden, med målet att skapa jämlik och högkvalitativ vård i hela landet, baserat på bästa tillgängliga kunskap.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- I Helsingborgs stad arbetar vi kontinuerligt på att förbättra möjligheterna på att bedriva en kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård och socialtjänst. I nya socialtjänstlagen lyfts att socialtjänstens stöd ska baseras på bästa tillgängliga kunskap.
- Våra fyra förvaltningar tillgängliggör [Nationella vård- och insatsprogram](#) (VIP) via våra intranät och lokala rutiner som är stöd för våra medarbetare. En gång per år uppdateras nyheten om VIP på våra respektive intranät. Video med beskrivning om hur man använder de nationella vård- och insatsprogrammen finns här: [Så använder du de nationella vård- och insatsprogrammen on Vimeo.](#)
 - På socialförvaltningens intranät under Stöd i arbetet finns information om VIP: [Vård- och insatsprogram \(VIP\) |](#) Det finns också tillgängligt via kvalitetsledningssystemet [CANEA](#).
 - Vård- och omsorgsförvaltningen har länkat till socialförvaltningens sidor om VIP och finns under den förvaltningsgemensamma fliken som rör samverkan, under fliken grunden för mitt arbete för personer med funktionsnedsättningar psykisk hälsa som rör evidens och kunskapsstöd samt Kul 2.0. Information om VIP förs i ledningsgrupper.
 - Skol- och fritidsförvaltningen har lagt länkarna till VIP på elevhälsans sida på intranätet. De skickar även ut information till samtliga elevhälsans medarbetare som en nyhet.
 - Arbetsmarknadsförvaltningen länkar till socialförvaltningens sidor om VIP under den förvaltningsgemensamma fliken som rör psykisk hälsa och samverkan, under fliken Så här jobbar vi: Metodplattform.
 - På Öppnasoc finns information om VIP: [Vård- och insatsprogram \(vip\) | Öppnasoc](#)

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Information och länkar finns tillgängliga på våra förvaltningars intranät.

Långsiktiga mål

- Våra fyra förvaltningar ska fortsatt erbjuda goda insatser av vård, stöd och behandling och medarbetare ska känna sig trygga med att de kan söka efter kunskapen om insatser enligt evidens och beprövad erfarenhet, på vård- och insatsprogrammet.
- Våra fyra förvaltningar ska basera alla beslut på bästa tillgängliga kunskap, personens situation, erfarenheter och alltid fatta dessa i samverkan med den berörda personen och närstående.
- Vård- och insatsprogrammet ska användas av medarbetare inom våra förvaltningar.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Saknas.

Delaktighet

Ingår i Nationella strategin, delmål 2, 3 och 4

I Helsingborgs stad har varje förvaltning i sina respektive verksamheter formulerat aktiviteter för att göra individer, elever och invånare delaktiga. Till exempel använder vi delaktighetsmodellen, har husmöten på boenden och sysselsättningen, skapar förutsättningar för och deltar i brukarundersökningar samt arbetar med elevdemokrati genom elevråd och elevskyddsombud. Målet är att göra de personer som tar del av insatserna delaktiga i utveckling av verksamheterna och kan framföra sina synpunkter. Genom aktiviteterna ökar förståelsen hos professionen för individernas livssituation och behov.

I Helsingborg finns flertalet mötesplatser för stadens invånare, ett urval finns att hitta på webbplatsen:

[Mötesplatser – Helsingborg.](#)

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Helsingborgs stad arbetar aktivt med barnets rättigheter enligt barnkonventionen. Barnets bästa ska alltid beaktas i beslutsunderlag och arbetsprocesser och barnet ska synliggöras i utredningar. För att säkerställa barnrätten används särskilda barnchecklistor och barnkonsekvensanalyser, med stöd från barnrättsstrategier. Vi strävar efter att vara tillgängliga för barn både fysiskt och digitalt, och våra förvaltningar ska säkerställa att barn får kunskap om sina rättigheter och kan framföra sina synpunkter.
- Vård- och omsorgsförvaltningen deltar i ett samarbete med PART, Länsstyrelsen och andra kommuner om delaktighet och aktiv fritid för barn och unga med funktionsnedsättning.
- Socialförvaltningens och vård- och omsorgsförvaltningens utvecklingsenheter arbetar med delaktighet genom metoden tjänstedesign, med fokus på helhetssyn utifrån nyttan för brukarna.
- Socialförvaltningen arbetar med värdedialoger på våra boenden där verksamheten följer upp hur individer upplevt att socialförvaltningen har bidragit till ökad självständighet och på vilket sätt individen anser att stödet den fått varit till nytta. Syftet med dialogerna är också att genom analys och reflektion identifiera utvecklingsområden och arbeta för en utveckling i verksamheten.
- Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med appen Skills. I Skills kan invånare och arbetsmarknadssekreterare planera och strukturera överenskomna aktiviteter och få en överblick över sin planering. Planeringen blir tillgänglig för invånaren och gör det möjligt att

visa planeringen för andra samverkansparter. Skills används som ett kommunikationsverktyg mellan invånaren och personal på arbetsmarknadsförvaltningen.

- Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med SKAPA-verktyget i Skills-appen för individer med försörjningsstöd. SKAPA-verktyget är ett självskattningsverktyg som används för att kunna kartlägga och mäta invånarnas progression inom olika livsområden. Metoden är evidensbaserad och visar att parallellt samordnade insatser ger bäst progression när minst en av insatserna är inriktad mot arbetsmarknaden. Socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen arbetar också med verktyget.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal ärenden på socialförvaltningens samt vård- och omsorgsförvaltningens där utredningar har en upprättad utredningsplan där barnperspektivet tagits i beaktande.
- Antal ärenden på socialförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningens insatser där en upprättad vårdplan eller ett uppdrag där barnperspektivet tagits i beaktande.
- Antal avslagsbeslut vid ekonomiskt bistånd på arbetsmarknadsförvaltningen som har beaktat barnperspektivet.
- Antal utredningar utifrån barnrättsperspektiv på familjerätten.
- Antal barnkonsekvensanalyser.
- Antal utvärderingar av vård- och stödinsatser för individen.

Långsiktiga mål

- Alla barn och unga ska ha förutsättningar för delaktighet i sin planering i socialtjänstens insatser.
- Samtliga avslagsbeslut för hushåll med barn om ekonomiskt bistånd på arbetsmarknadsförvaltningen ska innehålla dokumentation om hur handläggaren har bedömt barnperspektivet.
- Att gemensamt med individen arbeta med faktorer som ökar individers möjligheter till arbete eller studier.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal ärenden på socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningens utredningar som har en upprättad utredningsplan där det framgår på vilket sätt barnperspektivet tagits i beaktande.
- Antal ärenden på socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningens insatser som har en upprättad vårdplan eller ett uppdrag där det framgår på vilket sätt barnperspektivet tagits i beaktande.
- Antal avslagsbeslut för hushåll med barn om ekonomiskt bistånd på arbetsmarknadsförvaltningen som innehåller dokumentation om hur handläggaren har bedömt barnperspektivet.

Brukarinflytande i vård- och omsorg och socialtjänst

Ingår i Nationella strategin, delmål 1, 3, 4 och 5

För att stärka patient- och brukarinflytandet i vården, omsorgen och socialtjänsten behövs dialog och feedback från invånare, brukare, anhöriga och frivilligorganisationer. Detta förbättrar planering och genomförande av insatser baserade på faktiska behov, både på individ- och systemnivå. Medverkan och inflytande över beslut ökar självförtroendet och kan förändra självbilden, vilket är viktigt för återhämtning från psykisk ohälsa. Medarbetare inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst bör ha ett personcentrerat och individanpassat förhållningssätt och integrera brukares erfarenheter och förväntningar i kvalitetsarbetet.

Socialförvaltningen i Helsingborg arbetar för att skapa ett socialt hållbart samhälle där alla invånare ska ges möjlighet att leva ett tryggt och självständigt liv. Vi ska erbjuda stöd, skydd och förebyggande insatser till invånare i behov. För att stärka tilliten mellan invånare och verksamheterna och förbättra insatserna är det nödvändigt att utveckla former för invånardelaktighet. Socialförvaltningen har anställda med erfarenhet av psykisk ohälsa. Anställningarna har olika former och deras roll är att vara en del av arbetet i förvaltningen men också vara en länk mellan kommun och invånarnätverk och till den enskilda individens erfarenhet av och kunskap om psykisk ohälsa. Läs mer här hur du kan ta hjälp av brukardelaktighet här: [Brukardelaktighet | \(helsingborg.se\)](#) och [Peer support - en kamratstödjare i vården - Psykiatri Skåne](#)

[Öppnasoc \(helsingborg.se\)](#) är en kanal för ökad tillgänglighet och transparens mot invånarna. På Öppnasoc kan invånare ta del av hur socialförvaltningen är organiserad, rapporter, styrande dokument, metoder socialförvaltningen arbetar med samt följa det utvecklingsarbete som pågår. Öppnasoc är en gemensam kanal för Lokalt samråd psykiatri inom delregion nordvästra Skåne.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Socialförvaltningen har aktivitetssamordnare på Karpen med kompetens som Peer Support, som arbetar återhämtningsinriktat utifrån Återhämtningsguiden.
- Socialförvaltningen har en kommunikatör för brukardelaktighet och invånarinflytande som omvärldsbevakar området brukarinflytande och invånardelaktighet, för att se hur man resonerar nationellt och regionalt utifrån den nationella strategin och överenskommelsen och förankrar detta inom förvaltningen. I nuläget finns ett uppdrag att socialförvaltningen ska ta fram en sammanhållen strategi för invånardelaktighet som tydliggör hur lagstiftningens intentioner omsätts i praktiken och hur delaktighet kan bli en naturlig del av förvaltningens kultur och arbetssätt. Syftet med uppdraget är att ta fram en strategi som stärker och systematiserar invånardelaktigheten inom socialförvaltningen, i enlighet med intentionerna i nya socialtjänstlagen, den nationella strategin och andra nationella styrdokument. Strategin ska stödja utvecklingen av en mer tillgänglig, lyhörd och inkluderande socialtjänst där invånare ses som aktiva medskapare. Dialoger förs även med vård- och omsorgsförvaltningen. Tidigare nätverksträffar i Gemensam utvecklingsgrupp är pausade i väntan på vad som framkommer utifrån ovan uppdrag.
- Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med förslag till förvaltningens struktur och upplägg på KF uppdraget om ökad involvering och brukardelaktighet. Avdelning funktionsstöd arbetar vidare med sina brukarråd och under 2026 kommer även Barn och unga skapa ett ungdomsråd. Idag har varje enhet ett brukarråd och under 2026 utvecklar vi former för ett övergripande brukarråd som kan vara remissinstans och dialogpartner i förändrings- och förbättringsprocesser.
- Delaktiga och involverade brukarrepresentanter i Lokalt samråd psykiatri.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal insatser där Peer Support varit involverad eller behjälplig.
- En sammanhållen strategi för invånardelaktighet som tydliggör hur lagstiftningens intentioner omsätts i praktiken och hur delaktighet kan bli en naturlig del av förvaltningens kultur och arbetssätt.
- Antal brukarrepresentanter som är delaktiga i Lokalt samråd psykiatri.

Långaiktiga mål

- Fler frivilligorganisationer, invånare med egen erfarenhet av sociala insatser och unga som är delaktiga i arbetet i Helsingborgs stad.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal möten där invånare med egen erfarenhet av sociala insatser närvarat.

Anhörigstöd

Ingår i Nationella strategin, delmål 2 och 5

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Helsingborgs stad arbetar med anhörigstöd med målsättningen att förbättra kännedomen om stadens insatser för anhöriga hos invånare och bland personal på olika förvaltningar. Förvaltningarna som berörs ansvarar gemensamt för att möta anhörigas behov av stöd och ska tillsammans förbättra informationen om anhörigstöd på webben och intranätet. På helsingborg.se finns bland annat information om vilket stöd det finns för anhöriga, tips om föreläsningar och aktiviteter utifrån att vara anhörig, länkar till föreningar samt Återhämningsguiden för anhöriga och närstående.
- Socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen kommer under året göra en omvärldsanalys om anhörigstöd för målgrupper som förvaltningarna arbetar för och därefter lyfta frågan på förvaltningsnivå.
- På kontaktcenter har vi en samlad väg in till invånare med anhörigstöd i staden via, [Stöd till dig som är anhörig | Helsingborg.se](https://helsingborg.se/stod-till-dig-som-ar-anhorig) Det finns också information om föreningar för personer med psykisk funktionsnedsättning och deras anhöriga. [Föreningar för personer med psykisk funktionsnedsättning | Helsingborg.se](https://helsingborg.se/foreningar-for-personer-med-psykisk-funktionsnedsattning) Vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder anhöriga ett nyhetsbrev, där de bland annat lyfter fram information om exempelvis samtalscirkel (digitala eller fysiska) och utbildningar för anhöriga till närstående med psykisk ohälsa. Föreläsningarna som vård- och omsorgsförvaltningen anordnar är öppna för alla inom staden att anmäla sig till.
- Krimteamet erbjuder stöd till vårdnadshavare och andra närstående till unga brottsutsatta under 21 år som blivit utsatta för eller bevittnat brott.
- Alkohol-, drog- och spelrådgivningen erbjuder anhörigstöd till dem som har närstående som har skadligt bruk och beroende samt spelberoende om pengar eller annan spelproblematik.
- Maria Skåne Nordväst erbjuder stöd till närstående till unga upp till 25 år, där den unge har skadligt bruk och beroende där spelberoende om pengar kan ingå.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal personer som tar del av nyhetsbrevet. Anhörigstöd räknar prenumeranter och sänder ut nyhetsbrev.
- Antal uppstartade självhjälpssgrupper och antal självhjälpssgrupper som fortsätter och är deltagarstyrda.
- Antal erbjudna föreläsningar och informationsträffar riktade till anhöriga som berör psykisk ohälsa och återhämtning/hälsofrämjande insatser och antal besökare vid dessa tillfällen.
- Antal besökare till anhörigdagen.
- Antal rådgivningssamtal inom alkohol-, drog- och spelrådgivningen.
- Antal inskrivna unga respektive närstående på Maria Skåne Nordväst.

Långsiktiga mål

- Anhöriga till personer med psykisk ohälsa ska få tillgång till stöd i kommun och region.
- Antal prenumeranter på nyhetsbrevet ökar.
- Antal klick på [Stöd till dig som är anhörig | Helsingborg.se](https://helsingborg.se/stod-till-dig-som-ar-anhorig) ökar.

- Anhöriga till personer med psykisk ohälsa ska få tillgång till stöd i kommun och region.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal klick på [Stöd till dig som är anhörig | Helsingborg.se](#)
- Antal personer som tar del av nyhetsbrevet.
- Antal rådgivningssamtal inom alkohol-, drog- och spelrådgivningen för anhöriga.
- Antal samtal med anhöriga på Maria Skåne Nordväst.

Homo- och bisexuella, trans-, queer- och intersexpersoner (HBTQI)

Ingår i Nationella strategin, delmål 1 och 4

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- En utbildningssatsning kring HBTQI finns tillgänglig för medarbetare på alla förvaltningar på HBG Learns. Utbildningen har tagits fram av skol- och fritidsförvaltningen i samverkan med Ung HBTQ/HBG, RFSU och socialförvaltningen. [HBTQI - En introduktion \(HBG Learns\)](#)
- Maria Skåne Nordväst utvecklar samverkan med Ung HBTQ/HBG.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal medarbetare som gått utbildningen HBTQI – En introduktion.

Långsiktiga mål

- Ökad kunskap om psykisk ohälsa hos HBTQI-personer på socialförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.
- Ökad kunskap om bemötande av HBTQI-personer på socialförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.
- Alla som jobbar med psykisk hälsa och/eller suicid inom socialförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har nödvändig kompetens, kapacitet och verktyg att jobba HBTQI-inkluderande.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Saknas.

Meningsfull sysselsättning och arbetslivsinriktad rehabilitering

Ingår i Nationella strategin, delmål 3 och 5

Helsingborgs stad erbjuder strukturerad individuell sysselsättning och social samvaro.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Genom samverkansavtal (IOP) med frivilligorganisationer kan socialförvaltningen i ett första steg erbjuda en sysselsättning med individuellt anpassade scheman för personer med skadligt bruk och beroende och som vill ha en struktur i vardagen. Idag finns lågtröskelverksamheterna Corner (Pingstkyrkan) och Gatulaget (Hittarps IK). [Idéburet offentligt partnerskap - Utveckling Skåne](#)
- Socialförvaltningen erbjuder metoderna IPS, Supported Education och arbetar med parallella och sammanhållna aktiviteter utifrån förhållningssättet Beskäftigelses Indikator Projektet (BIP).

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar med att ta tillvara och utveckla den arbetssökandes resurser och kompetens där syftet är att underlätta för den arbetssökande att finna, få, behålla eller återgå till en anställning. Inom arbetsmarknadsförvaltningen arbetas med parallella och sammanhållna aktiviteter utifrån förhållningssättet Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP). Det finns en också en metodplattform där vi kan använda och inspireras av flera metoder, bland annat metoden Supported Employment och Supported Education.

- Socialförvaltningen har Karpens aktivitetshus, som erbjuder både social samvaro och mer strukturerade aktiviteter i form av olika hantverk. Verksamheten har både inomhus- och utomhusaktiviteter. På Karpens aktivitetshus erbjuder vi Individual Placement Support, IPS. Varje individ som börjar på Karpen får en individuell plan med stöd att komma vidare i sin utveckling, och mot praktik och eller arbete. Inom Karpens aktivitetshus har vi kompetens som Peer Support anställd. [Om Individanpassat stöd till arbete, IPS - Kunskapsguiden](#)

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Effektvärdering av lågtröskelverksamheter.
- Antalet deltagare samt utvärdering av upplevd meningsfullhet och kompetenshöjning inom daglig verksamhet.

Långsiktiga mål

- Helsingborgs stad ska erbjuda strukturerad individuell sysselsättning.
- Förbättrad samverkan mellan staden, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och idéburen sektor för målgruppen.
- Socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen samverkar för en meningsfull vardag och sysselsättning samt en inkluderad arbetsmarknad för våra gemensamma målgrupper, utifrån individens behov.
- Utifrån behoven individen har ska vi skapa ett långsiktigt och personligt stöd, som en förutsättning för att fler i målgruppen ska kunna nå ut på arbetsmarknaden.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Saknas.

Ofrivillig ensamhet

Ingår i Nationella strategin, delmål 1 och 4

Ofrivillig ensamhet är ett växande samhällsproblem som påverkar människors psykiska och fysiska hälsa negativt. För att motverka ofrivillig ensamhet är det avgörande att erbjuda sociala aktiviteter och socialt stöd. Genom att skapa möjligheter för social samvaro och en meningsfull vardag kan vi bryta isolering och främja delaktighet i samhället. Det är också viktigt att tidigt fånga upp personer i svåra livssituationer för att minska de sociala och ekonomiska riskfaktorer som är kopplade till suicid och suicidförsök. Genom att förebygga och minimera negativa konsekvenser som psykisk ohälsa, överskuldssättning, våld, brottslighet, ofrivillig ensamhet och skadligt bruk eller beroende, kan vi skapa ett mer inkluderande och stödjande samhälle för alla. [Tillsammans för god gemenskap i hela befolkningen - en nationell strategi mot ensamhet](#)

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Projekt Omtanke Helsingborg stöttar personer att utifrån sina förutsättningar kunna ta steget från ensamhet mot gemenskap. Tillsammans med invånare har vi identifierat behov och arbetat fram lösningar för att stötta steg mot gemenskap.

- Föreningen Omtanken är en ideell förening som startats av besökare från pratcaféerna samt igångsättare av självhjälpshus. Driften av pratcaféer och självhjälpshus drivs av föreningen Omtanken med stöd av Helsingborgs stad och vuxenpsykiatri i Helsingborg genom ett avtal om idéburet offentligt partnerskap.
- Självhjälp och kunskap om ensamhet samt mötesplatser för gemenskap finns på webbplatsen gemensamhet.se. På sidan finns kunskap och självhjälpstips till den som är ensam eller som vill veta mer. Genom att sprida information kan vi förebygga att personer hamnar i ofrivillig ensamhet och utanförskap. Där finns en flik med tips för yrkesverksamma för att bättre fånga upp individer i ensamhet samt information för den som har en anhörig eller vän som är ensam.
- På Söder och Dalhem finns pratcaféer för att kunna fika tillsammans med andra invånare i alla åldrar som också vill skapa nya sociala kontakter. Information om pratcaféerna finns på [Mötesplatser – Helsingborg](#).
- Självhjälpshuset Ljusglinten har självhjälpshusgrupper med olika teman från livet. Grupperna erbjuder både online och i fysisk form på Banckska villan. Ljusglinten.se – [I alla våra olikheter ligger våra likheter](#).
- För att kompetenshöja och stötta personal i region och kommun har vi skapat en utbildning om ofrivillig ensamhet. Utbildningen syftar till att skapa förståelse om ensamhet samt kunna motverka och bryta ofrivillig ensamhet hos de invånare personalen är till för. Utbildningen finns tillgänglig på Hbg Learns, gemensamhet.se samt [webbutbildningar om ofrivillig ensamhet bland äldre personer - Kunskapsguiden](#).

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Andel nya besökare på pratcaféerna per år
- Andel deltagare i självhjälpshusgrupper som upplever ett generellt bättre mående och en bättre livskvalitet
- Antal medarbetare som genomfört utbildningen
- Andel medarbetare som uppger att utbildningen har förändrat sättet att se på social hälsa och socialt välbefinnande 6 mån efter avslutad kurs.

Långsiktiga mål

- Bryta ofrivillig ensamhet

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Andel besökare på pratcaféerna som i intervju anger att de har ökat sitt sociala kapital och brutit sin ofrivilliga ensamhet

Våld i nära relation

Ingår i Nationella strategin, delmål 2 och 6

Barnhus Familjen Helsingborg, är en verksamhet som drivs genom samverkan mellan socialtjänsten i kommunerna i de elva kommunerna som ingår i Familjen Helsingborg, polis, åklagare, läkare och barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Samordning av de olika professionernas insatser riktar sig till barn som bevittnat eller blivit utsatta för våld eller sexuella övergrepp samt barn som utsatt andra barn för sexuella övergrepp. Barnhusets uppdrag är att hålla ihop och koordinera de olika processerna och erbjuda stöd till de barn och familjer som varit aktuella på Barnhuset. Barnhuset erbjuder en trygg och lugn miljö för barnet i samband med förhöret och i den första kontakten med socialtjänsten. Barnhuset samverkar även med bland andra skol- och fritidsförvaltningen och särskilda företrädare.

Helsingborg stad har en hederssamordnare vilket är en tjänst som skol- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen samäger. Uppdraget för hederssamordnaren består bland annat av att kartlägga arbetet som staden gör, samordna arbetet mellan förvaltningar och vara en funktion för övergripande samordning av arbetet för att förebygga hederskultur och hedersförtryck.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Helsingborgs stad följer Socialstyrelsens handbok "Våld i nära relationer – handbok för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården". [Våld i nära relationer - Socialstyrelsen](#)
- Socialförvaltningen, familjevårdsgruppen informerar regelbundet om våld i nära relationer till Helsingborgs stads olika verksamheter. Samverkan sker med barnskyddsteamet på Helsingborgs lasarett och med arbetsmarknadsförvaltningen, olika kvinnojourer, polis och Barnhuset.
- Familjevårdsgruppen har även etablerat nätverk med andra kommuner i Skåne för att till exempel undersöka om vi kan samverka i boendefrågor – byte av bostäder kommuner emellan för våldsutsatta.
- Helsingborgs stad har gjort en kartläggning om våld i nära relation som ska leda till en stadsgemensam handlingsplan.
- Helsingborgs stad använder de standardiserade bedömnings- och riskbedömningsinstrumenten Sara (riskbedömning av våld mot partner), Patriark (hedersrelaterat våld och förtryck) och Freda (socialtjänstens bedömningsmetod mot våld i nära relationer). Familjevårdsgruppen har en medarbetare som är utbildare i Freda, vilket innebär att vi är självförsörjande i att kompetensutveckla i denna metod och kommer att informera kontinuerligt efter behov.
- Specialiserade handläggare på socialförvaltningen använder utredningsverktyg, Eraser, för att bedöma återfallsrisken för barn som utsatt andra barn för sexuella övergrepp.
- Arbetet med att etablera Familjefridscentrum pågår och planeringen är att lokal ska vara klar under 2026. Familjefridscentrum har målgrupper hedersrelaterat våld och förtryck, våld i nära relation samt människohandel i sexuellt syfte och prostitution. Familjefridscentrum ska arbeta såväl våldsförebyggande som med insatser för målgrupperna samt med en sammanhållen rättsprocess för vuxna våldsutsatta. Dialog med polis, åklagare och Region Skåne pågår. Vi har infört social förtur till bostad för våldsutsatta.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal genomförda informationsinsatser om våld i nära relationer.
- Antal utredningar där kartlägnings-, bedömnings- och riskbedömningsinstrument, Sara, Patriark och Freda används.
- Antal utredningar där utredningsverktyget Eraser används.
- Uppföljning sker genom Journal Digital/Life Care.
- Antal ärenden där individen upplever nytta av insatsen.

Långsiktiga mål

- Att våld i nära relation ska minska.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Brottsförebyggande rådets årliga rapporter, polisens trygghetsmätning.
- Antal ärenden.

Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga

Ingår i Nationella strategin, delmål 2

Den nationella strategin på området psykisk hälsa och suicidprevention har ett särskilt fokus på insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga. Detta med fokus på de arenor och verksamheter som möter barn och unga och deras föräldrar/vårdnadshavare, såsom förskolan, skolan och dess elevhälsa, socialtjänsten, det civila samhällets organisationer samt hälso- och sjukvården. När vi ger samtidiga insatser behöver vi utgå från barnets eller ungdomens aktuella livssituation, samverka och vara synkroniserade.

Helsingborgs stad arbetar aktivt med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa genom flera etablerade verksamheter och insatser. En viktig del är mål och insatser inom ett bredare förebyggande och främjande arbete så som föräldraskapsstöd, insatser som rör alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar, arbetet med att öka skolnärvaro samt förebyggande av våld och brottsförebyggande arbete. Nedan ges exempel på några etablerade verksamheter och insatser inom staden.

- Råd- och stödcoordinatorer, socialförvaltningen arbetar med förebyggande socialt arbete för att våra insatser ska vara lättillgängliga och användbara för invånarna. Det innebär att bygga relationer och samverka med bland annat skola, regionen, arbetsmarknadsförvaltningen och andra aktörer som utför socialt arbete. Syftet är att coacha invånaren att få tillgång till det stöd som den behöver. Råd- och stödcoordinatorerna arbetar med alla åldersgrupper och finns tillgängliga för invånarna ute i staden.
- Socialförvaltningen i Helsingborg arbetar aktivt med att motverka alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS) genom samverkan med olika aktörer. Genom Skånesamverkan mot ANDTS via Länsstyrelsen Skåne, träffar ANDTS-samordnaren regelbundet länsstyrelsen, regionen, polisen, andra förvaltningar i Helsingborgs stad och andra kommuner. Samordnaren delar information och kunskap om detta arbete med medarbetare, chefer och politiker i Helsingborgs stad.
- Familjehuset erbjuder stödgrupper för barn och unga som behöver extra stöd i sin vardag. Här får de möjlighet att träffa andra i liknande situationer och få hjälp av professionella. [Stödgrupper för barn och unga på Familjehuset | Helsingborg.se](#). Familjehuset har även en föräldrastödjande del som innefattar kurser som COPE barn, COPE tonår, Familjemobilisering, Trygghetscirkeln och ABC – Alla barn i centrum.

Familjehuset har kontakt regionens Barnskyddsteam som erbjuder stöd och rådgivning vid handläggning av olika fall av utsatthet hos barn och vuxna, exempelvis stöd till barn som anhöriga. Barnskyddsteamet vänder sig till all personal som arbetar inom hälso- och sjukvård, både privat och offentligt, i öppen- eller slutenvård, ambulans, tandhälsövård och medicinsk elevhälsa. [Barnskyddsteam - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#)

- Familjecentralerna fungerar som en mötesplats för familjer där de kan få stöd och råd i olika frågor som rör familjelivet. Här erbjuds allt från föräldrakurser till lekgrupper för barn. Helsingborgs stad har 6 familjecentraler.
- Socialförvaltningen erbjuder stöd till föräldrar med placerade barn. Blå Kamelen erbjuder stöd i form av samtal och rådgivning för barn och unga mellan 13 och 20 år, och deras föräldrar. Maria Skåne Nordväst erbjuder stöd till föräldrar som har barn med till exempel skadligt bruk och

beroende, spelberoende om pengar där det även finns ett substansbruk samt om barn och unga är kriminellt belastade.

- Familjepunkten arbetar med förebyggande familjerätt och som umgängescentral för att stödja umgänge mellan barn och den förälder de inte bor hos. Umgänge och samarbetssamtal erbjuds fysiskt, per telefon och digitalt. Familjepunkten erbjuder telefonrådgivning och möjlighet att boka enskild rådgivning via e-tjänst. De ger även samtalsstöd för barn och arbetar aktivt med samarbete och information mellan föräldrar.
- PART (Preventivt arbete tillsammans) arbetar med innovation i välfärden genom att samskapa med invånare, samhällsaktörer och civilsamhället. De stödjer verksamheter för barn och unga genom förebyggande projekt och punktinsatser, och testar lösningar för barn och unga i riskzon. PART är en plattform för systematiskt samarbete som ägs av Landskrona stad, Helsingborg stad och Regions Skåne och som arbetar förebyggande och verksamhetsöverskridande för att främja barn och ungas psykiska hälsa, utveckling och skolgång.
- Krimteamet ger hjälp och stöd till unga brottsutsatta och deras familjer. Insatser som erbjuds är bland annat: stöd- och krissamtal för att hjälpa individen att bearbeta brottshändelsen och dess följder, praktisk hjälp, exempelvis i kontakt med polis, information om rättsprocessen samt stöd när någon i individens närhet har drabbats av- eller bevittnat brott. [Stöd till unga brottsutsatta | \(helsingborg.se\)](#). Krimteamet är även behjälpliga i bedömningar av risk för återfall i våldsbrott.
- Ung Helsingborg är en plattform för ungdomar som behöver stöd i att hitta till rätt studier eller till ett arbete, eller som behöver hjälp med att förstå vad man egentligen vill. På Helsingborgs stads webbplats finns en stöd- och informationssida för ungdomar som mår dåligt eller behöver stöd [Jag mår inte bra | Helsingborg.se](#).

Ung Helsingborg arbetar med kommunernas aktivitetsansvar (KAA) vilket innebär att Helsingborgs stad har skyldighet att ta kontakt och erbjuda stöd till ungdomar mellan 16 och 20 år med avslutad skolplikt som inte studerar och saknar en gymnasieexamen eller riskerar att avbryta sina studier.

- @AD är mötesplatsen på Adolfsberg där den röda tråden är samarbete, medskapande, gemenskap och service. Här samverkar flera verksamheter som arbetar för ett trivsammare och tryggare Adolfsberg. Mötesplatsen drivs i samverkan mellan Helsingborgs stad, Stadsdelsmammar, Kulturföreningen Snödroppen och Erikshjälpen Framtidsverkstaden.

Tidiga insatser för barn och ungas psykiska hälsa

Ingår i Nationella strategin, delmål 2

Det är särskilt viktigt att tidigt uppmärksamma barn som har eller riskerar utveckla psykisk ohälsa eller psykisk funktionsnedsättning. Det finns stora vinster, både mänskligt och ekonomiskt, med att så tidigt som möjligt identifiera och behandla psykisk ohälsa hos barn och unga och det krävs ett helhetsperspektiv kring dessa barn.

Såväl Region Skåne som de skånska kommunerna har ett aktivt pågående arbete med omställning till fler hälsofrämjande och förebyggande insatser utifrån Nära vård och omställning till ny socialtjänstlag. Syftet är dels att förebygga ohälsa, dels att erbjuda lättillgängliga tidiga insatser när ohälsa uppstått. Bevakning av Nationellt hälsoprogram, barn och unga. [Nationellt hälsoprogram för barn och unga ska ge bättre och mer jämlik hälsa - Socialstyrelsen](#).

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Följa Vårdsamverkan Skånes målbild och handlingsplan för God och nära vård, [Tids- och aktivitetsplan](#).
- Ett utvecklingsarbete pågår mellan Region Skåne och Skånes kommuner genom Skånegemensam samverkansgrupp barn och unga, för att skapa "En samlad ingång för barn och unga med psykisk ohälsa". En väg in (EVI) är första kontakten för Ungdomsmottagning, Första linjen, Barn- och ungdomspsykiatri och Maria Skåne Nordväst (vid skadligt bruk och beroende) vid behov av stöd. Mariamottagningar i Skåne och Helsingborg arbetar fortsatt i riktning mot samsjuklighetsutredningens slutsatser och likvärdig tillgång för ungdomar i Skåne. Helsingborg deltar i utvecklingsarbetet genom Ung Helsingborg. [Ung Helsingborg finns för att visa just dig vägen dit du vill | Helsingborg.se](#). Självhjälp finns idag på: [En väg in - Psykiatri Skåne](#), [För barn och unga - Psykiatri Skåne](#), samt [UMO.se](#). Ungdomar har även möjlighet att boka digitala besök på Ungdomsmottagningen Skåne genom [UM Skåne online - Umo](#). BUP Skåne online erbjuder information och självhjälp för föräldrar till barn i åldrarna 0–6 år samt kontaktvägar till primärvård. Här finns även information och länkar till Skånes alla kommuner och sökvägar för psykisk ohälsa för dem över 18 år.
- Med utgångspunkt i ett politiskt uppdrag till socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden i Helsingborg pågår sedan 2024 ett arbete med tidigt samordnade insatser (TSI) som syftar till att tidigt upptäcka och förebygga negativ utveckling hos stadens barn och unga samt främja en trygg och hälsosam uppväxt. I arbetet utvecklar och testar staden en modell och struktur som ska leda till att barn, unga och deras familjer ska kunna få rätt stöd i rätt tid och av rätt aktör. Målet är att barn och unga och deras familjer ska uppleva att de har tillgång till ett samordnat stöd samt rusta medarbetare i verksamheter som möter barn och unga att tidigt upptäcka en negativ utveckling, samt kunna sätta in rätt stöd.
- Socialförvaltningens familjestöd ser över hur vi möter invånarens behov tillsammans. Familjestödet har tre enheter som arbetar för barn, ungdom och vuxen. Även familjecentraler samt Familjehuset ingår. Vi kommer också att se till att vi arbetar i linje med nya socialtjänstlagen. Ett av målen är att mobilisera nätverket i syfte att skapa ett hållbart stöd till familjens vardag. Stödet ska utformas utifrån familjens behov. Stödet riktar sig till familjer som behöver stöd både genom samtal och i praktisk form. Man arbetar i familjens vardag, för att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer i barnens uppväxtmiljö. Stödet kan bidra till ökat positivt samspel mellan barn och föräldrar, minskad stress, ökad skolnärvaro och främja fysisk och psykisk hälsa i familjen på många sätt. När vi utformar stödet efter familjens behov samverkar vi med andra aktörer som familjen har kontakt med.
- Familjen läser – för en mer jämlik skolstart omfattar nu alla femåringar och deras föräldrar på Drottninghöj och Planteringen. Förskolorna arbetar för att barnen ska knäcka läskoden vilket ger barnen, utöver själva förmågan, ett starkt självförtroende och en god tilltro till att lyckas i skolan. Föräldrarna bjuds in till studiecirkeln Lyckas i skolan som syftar till att stärka skolförälderkompetensen.

En ny del av Familjen läser är under utveckling. Målgruppen är föräldrar med barn i åk F-3 i samma fokusområden. På Planteringen har det föräldrar bildat en styrelse, som tillsammans med Familjen läser och Rädda barnen driver studiestödsverksamhet och föräldraråd.

- Skolor i Helsingborg arbetar med; GoFaR (Gemensamt ordnad fysisk aktivitet på recept), vilket innebär att skolan skriver ett recept på fysisk aktivitet till elever som inte är tillräckligt fysiskt aktiva och som vill förbättra sin hälsa och skolprestation. [GoFaR – Gemensamt Ordnad Fysisk Aktivitet på Recept - YouTube](#), Sätt Skåne i rörelse är en regional kraftsamling för att förbättra barn och ungas psykiska och fysiska hälsa genom fysisk aktivitet, rörelseglädje och social gemenskap [Sätt Skåne i rörelse - Utveckling Skåne](#), Dans för Hälsa (DFH) är en forskningsbaserad

och hälsoekonomiskt effektiv metod som kompletterar elevhälsans arbete med att stärka psykisk hälsa hos unga. [Dans för hälsa - Utveckling Skåne](#)

- Elevhälsan har infört rollen SIP-koordinator (samordnad individuell planering), vars funktion är att stödja skolverksamheter vid en samordnad individuell planering med andra aktörer. SIP-koordinatorerna bistår både de kommunala och de fristående verksamheterna. Idag finns 2 SIP-koordinatorer.
- Socialförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen arbetar i en bred samverkan mellan förskola och socialtjänst för att stärka samarbete mellan förvaltningarna gällande föräldraskapsstödjande insatser. Det finns en samordnande funktion för föräldraskapsstödjande insatser, för att utöka pågående insatser och skala upp evidensbaserade metoder. Genom detta arbete vill förvaltningarna stärka kommunikationen mellan förskola och de insatser som socialförvaltningen erbjuder. I arbetet ingår även att undersöka hur befintliga digitala plattformar, som exempelvis verktygslådan.se och föräldrastödssidan på helsingborg.se, kan utvecklas för att bättre möta professionella och föräldrars behov av tips, råd och information om föräldraskap.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Medarbetares upplevelse av TSI-modellen
- Barn, unga och föräldrars upplevelse av TSI-modellen.
- Barnen som är delaktiga i Familjen läser kartläggs med normerade och standardiserade tester, som sedan följs upp över tid.
- Utvärdering av SIP
- Antal recept på fysisk aktivitet till elever i riskzonen.

Långsiktiga mål

- En trygg och hälsosam uppväxt för barn och unga i Helsingborgs stad.
- Att barn till föräldrar med låg utbildningsnivå får ökade förutsättningar att lyckas i skolan och därmed blir behöriga till gymnasiet genom Familjen läser.
- Öka andelen ansökningar och minska orosanmälningar inom socialförvaltningen.
- En god och jämlik hälsa.
- Följa Vårdsamverkan Skånes målbild och handlingsplan avseende God och nära vård. [Nära Vård - Vårdsamverkan Skåne](#)

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal ärenden där individen upplever nytta av insatsen.

Öka skolnärvaro och minska problematisk skolfrånvaro

Ingår i Nationella strategin, delmål 2

Helsingborgs stads skolor har ett huvuduppdrag att elever ska gå ut grundskolan med godkända betyg. Varje skola har ett elevhälsoteam som arbetar för att främja elevernas skolnärvaro, lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsoteamet består av skolsköterska, psykolog, kurator och skolläkare, som tillsammans bidrar med medicinska, psykologiska och psykosociala insatser.

STÄRKA, är ett arbetssätt på socialförvaltningen för att minska problematisk skolfrånvaro. Syftet med arbetssättet är att få förståelse för vad skolfrånvaron beror på för att kunna öka individens skolnärvaro. Skolnärvaro är en viktig del för psykisk hälsa hos barn och ungdomar där vi också kan samverka genom att tidigt upptäcka behov och ge insatser på flera nivåer samtidigt. STÄRKA är kopplat till skol- och fritidsförvaltningens skolsociala team.

Socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen samarbetar genom Omlottgruppen för att utveckla gemensamma rutiner och lösa samverkan i enskilda ärenden. Skol- och fritidsförvaltningen arbetar för ett förbättrat samarbete mellan elevhälsan, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och socialförvaltningen. Ungsam är ett samarbete mellan arbetsmarknadsförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen för att stödja ungdomar att fullfölja gymnasiet.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har som mål att öka skolnärvaro.
 - Socialnämndens mål är att andelen med mer än 15 procents frånvaro, så kallad hög frånvaro, ska minska med 20 procent hos dem som tar del av nämndens insatser.
 - Barn- och utbildningsnämndens mål är att andelen elever med hög frånvaro, det vill säga mer än 15 procent, ska minska med två procentenheter i såväl grundskolan som gymnasieskolan.
- Kommunfullmäktige i Helsingborg har beslutat att ge socialnämnden, i samverkan med barn- och utbildningsnämnden, i uppdrag att upprätta skolsociala team i stadens skolor som en åtgärd för att ytterligare stärka de förebyggande och främjande insatserna i staden. Genom att samla olika professioner inom skola, socialt arbete, psykisk hälsa och elevhälsa i skolsociala team kan man arbeta mer holistiskt och effektivt för att möta elevernas behov. Tidiga insatser kan förhindra att problem eskalerar och leder till mer allvarliga konsekvenser för elevernas utveckling och skolgång. Målet är att möjliggöra en god närvaro i skolan för elever som riskerar en ogynnsam utveckling samt även skapa en god fritid utanför skolan. Insatserna ska fänga upp individer med ett riskbeteende i ett så tidigt skede som möjligt, för att säkra en god skolgång och möjlighet till fortsatta studier. Tre till fyra team kommer att upprättas under 2025 och fortsätta sitt arbete under 2026.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Skolnärvaro.
- Hälsoenkäter.

Långsiktiga mål

- Andelen elever med hög frånvaro ska halveras.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Skolnärvaro.

Placering utanför egna hemmet

Ingår i Nationella strategin, delmål 2 och 5

Kommun och Region ska sträva efter att minska behovet av placeringar genom att själva erbjuda individanpassade vård- och stödinsatser för personliga behov. Innan frågan om placering blir aktuell ska huvudmännen ha kommit fram till att resurser i närmiljön är uttömda och att personens behov inte kan

tillgodoses på annat sätt än genom placering. Om socialnämnden bedömer att en placering är nödvändig ska de i första hand undersöka möjligheter till placering inom den egna regionen (närhetsprincipen).

Barn och unga som vårdas utanför egna hemmet har som grupp betraktat sämre psykisk och fysisk hälsa än andra barn. Forskning visar också att placerade barn generellt har sämre skolresultat. Det är särskilt viktigt att i samverkan uppmärksamma dessa barns behov av vård inför placering utanför egna hemmet, under pågående vård utanför egna hemmet samt vid avslutande av vård utanför egna hemmet. Godkänd grundskola är en viktig friskfaktor för barn och därför är det angeläget att säkerställa en fungerande skolgång. Skolan är en särskilt viktig samverkansaktör för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

I anslutning till att socialnämnden inleder vård utanför det egna hemmet gör vi en hälsoundersökning, inklusive oral hälsa, i enlighet med lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Det finns ett skånegemensamt samarbete för dessa: [Hälsoundersökning på begäran av socialnämnd \(HUBS\) - Vårdgivare Skåne](#) Stadens uppdrag är att säkerställa att barn och unga som placeras utanför det egna hemmet alltid ska garanteras trygghet, säkerhet och en i övrigt god vård.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Alla placeringar där personen behöver insatser från båda huvudmännen ska föregås av samordnad individuell plan, SIP.
- Inför avslut av placering ska de involverade parterna följa upp SIP och göra en gemensam planering för vidare insatser.
- Varje barn och ung person 0–20 år som vårdas utanför det egna hemmet ska erbjudas en hälsoundersökning. Helsingborgs stad och Region Skåne har rutiner och strukturerad samverkan för hälsoundersökningar.
- Fortsatt samarbete mellan Helsingborgs stad och Region Skåne om barn i samhällsvård.
- Helsingborgs stad använder BBIC (barns behov i centrum).
- Samtliga handläggare på socialförvaltningen ska vara utbildade i Signs of Safety.
- Specialiserade handläggare har utbildning i standardiserade bedömnings- och riskbedömningsinstrument, Sara (riskbedömning av våld mot partner), Patriark (hedersrelaterat våld och förtryck) och Freda (socialtjänstens bedömningsmetod mot våld i nära relationer) samt YLS/CMI, 2.0 (ungdomar med kriminalitet och annat normbrytande beteende).
- Specialiserade handläggare på socialförvaltningen använder utredningsverktyget Eraser (för att bedöma återfallsrisken för barn som utsatt andra barn för sexuella övergrepp och Heva, (bedömningsstöd för utredning av barn i en hederskontext).
- Skolfam är en arbetsmodell som bygger på nära samverkan mellan socialtjänst, skola och familjehem. Metoden har visat sig vara effektiv för att stärka de placerade barnens skolresultat. Genom tidiga insatser skapas bättre förutsättningar för att dessa barn ska klara skolan och få en mer stabil framtid. Socialförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen satsar på att skala upp arbetet och samtidigt öppna upp för fler barn. Skolfam ger nu insatser även till 5-åringar och jourhemsplacerade barn.
- Socialförvaltningen och skol- och fritidsförvaltningen arbetar också för att ge stöd till placerade barns och ungdomars fritid.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal genomförda hälsoundersökningar.
- Antal utredningar där vi använder kartläggnings-, bedömnings- och riskbedömningsinstrument: Sara, Patriark, Freda och YLS/CMI, 2.0.
- Antal utredningar där vi använder utredningsverktyget Eraser och Heva.
- Antal uppföljningsbesök.
- Antal barn som fått stöd av Skolfam.

Långsiktiga mål

- Följa arbetet med SOU 2023:66, [För barn och unga i samhällsvård - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491313/publications/sou-2023-66-för-barn-och-unga-i-samhällsvård)
- Arbeta inom ramen för LAG HUBS i regionernas kunskapsstyrningssystem.
- Alla barn som placerats utanför hemmet ska i samband med placeringstillfället ha erbjudits en hälsoundersökning.
- Alla barn som placerats utanför hemmet ska i enlighet med Skolfams mål uppnå behörighet till gymnasieskola.
- Alla unga i samhällsvård ska ha en planering för fortsatta gymnasiestudier.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal genomförda hälsoundersökningar.
- Antal barn som uppnått behörighet till gymnasieskolan.

Utvecklade insatserna för personer med komplexa behov, särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri

Ingår i Nationella strategin, delmål 2 och 5

Den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention fokuserar på insatser för personer med komplexa behov, inklusive samsjuklighet som skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska diagnoser. För att vården och socialtjänsten ska kunna hjälpa personer med allvarliga psykiatriska tillstånd eller psykisk funktionsnedsättning i kombination med till exempel samsjuklighet mellan beroende och psykisk ohälsa, suicidalitet, somatisk sjukdom och psykisk ohälsa, behövs både ökad kunskap och utvecklade arbetssätt. Detta kräver bättre samordning och samverkan mellan olika aktörer, såväl inom som mellan olika verksamheter och huvudmän, inklusive statliga myndigheter, särskilt för barn och unga som vårdas i den sociala barn- och ungdomsvården.

Vuxenpsykiatriavdelning i Helsingborg har brukarstyrd inläggning för individer som har tillgång till detta på grund av till exempel ett allvarligt självskadebeteende eller självmordstankar. [Vuxenpsykiatriavdelning BI Helsingborg - Psykiatri Skåne](https://www.helsingborg.se/491313/publications/vuxenpsykiatriavdelning-bi-helsingborg-psykiatri-skane) På Skånenivå vill man fortsätta att utveckla brukarstyrd inläggning för fler målgrupper.

Integrerade verksamheter och arbetssätt

Ingår i Nationella strategin, delmål 5

Region Skåne och Skånes Kommuner, däribland Helsingborgs stad, stödjer ett fortsatt arbete med metoder som är till hjälp för att uppfylla verksamheternas mål och uppdrag när det gäller samverkan med

individen i fokus på ett effektivt samordnat sätt. Parterna ska utveckla modeller för att samordna insatser för personer med samtidig omfattande social och psykiatrisk problematik.

Helsingborg arbetar för fortsatt utveckling av integrerat arbete mellan Region Skåne och de skånska kommunerna till exempel gällande Flexible Assertive Community Treatment (F-ACT), Assertive Community Treatment (ACT) och Maria-mottagningar.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- I Nordvästra Skåne har vi två fullt utvecklade FACT-team i samarbete mellan kommuner och Region: vuxenpsykiatrimottagning beroende och vuxenpsykiatriska mottagningen Drottninggatan 2. Helsingborg stad är en del av denna satsning.
 - Regionen och kommunerna i delregion nordväst arbetar integrerat utifrån F-ACT Beroende Flexible Assertive Community Treatment, på svenska översatt till Flexibel Uppsökande Samhällsbaserad Behandling. Det är team som samlar alla kompetenser som behövs för att erbjuda samordnade insatser enligt individens behov och psykiatrisk behandling till personer med allvarlig psykisk sjukdom.
- Det finns en Skånegemensam utbildning för regionala och kommunala medarbetare som behöver introduktion i FACT:s arbetssätt, samt för chefer och andra som behöver kunskap och inblick om vad arbetssättet innebär. [FACT - Vårdgivare Skåne](#). Utbildningen består av en basutbildning och en fördjupningsdel. Utbildningen ligger på Hbg Learns och är tillgänglig för arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen [FACT Utbildning - HBG Learns med ditt lärande i fokus](#).
- Helsingborgs stad är anslutna till Maria Skåne Nordväst.
- Fortsatt utveckling av samverkan mellan Region Skåne och Helsingborgs stad.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal F-ACT-ärenden inom Helsingborgs stad.
- Antal F-ACT beroende-ärenden inom Helsingborgs stad.
- Antal möten i arbetsgruppen för F-ACT.
- Antal möten i arbetsgruppen för F-ACT beroende.

Långsiktiga mål

- Väl integrerat arbete mellan Region Skåne och Helsingborgs stad.
- Väl samordnat arbete i F-ACT-teamet och F-ACT beroendeteamet mellan Region Skåne och Helsingborgs stad, för att erbjuda våra gemensamma patienter en god vård.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Delta i en mindre kartläggning av Integrerade verksamheter i Skåne.
- Antal individer i F-ACT-teamet
- Antal individer i F-ACT beroende.

Samsjuklighet psykisk ohälsa och beroende

Ingår i Nationella strategin, delmål 3 och 5

Hälso- och sjukvården och socialtjänsten har ett delat ansvar för att erbjuda vård och stöd till personer med skadligt bruk eller beroende en samordnad vård. Psykisk ohälsa är vanligt bland personer med skadligt bruk och beroende. Behandlingsmöjligheter, följsamhet till behandling och behandlingsresultat

för skadligt bruk och beroende är sannolikt sämre om det också finns en samtidig psykisk sjukdom, och vice versa. Det är därför viktigt att samsjuklighet uppmärksammas och att personer med samsjuklighet får hjälp med båda tillstånden samtidigt. Samsjuklighet får aldrig vara ett skäl till att inte ge vård eller att vård och behandling försenas. Uthållighet och kontinuitet ska prägla vården och insatserna.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Helsingborgs stad följer den befintliga ramöverenskommelsen och lokala överenskommelsen där målgruppen nedan ingår:
 - Personer i alla åldrar som har problem med alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar.
 - Dialog om samsjuklighet psykisk hälsa och skadligt bruk och beroende mellan regionen och Helsingborgs stad sker bland annat på lokalt samråd psykiatri.
- Utvecklingsarbete i linje med de delar av samsjuklighetsutredningen som inte kräver förändrad lagstiftning och där parterna är överens om behov av utveckling för målgruppen.
- Skånegemensam samverkansgrupp psykiatri följer arbetet med samsjuklighetsutredningen och planerar för gemensamma utvecklingsaktiviteter inom ramen för detta.
 - Under 2025–2026 kommer Nordvästra Skånes kommuner och Region Skåne ha två processledare för samsjuklighet/samsjuklighetsutredningen. Den ena tjänsten kommer ha sin placering i Region Skåne på beroendeenheten och utgå från regionens perspektiv och den andra kommer ha sin placering i Helsingborg stad på socialförvaltningen och kommer ha kommunernas perspektiv.

Processledarna kommer arbeta med att:

- Säkerställa samverkansavtal för utskrivning anpassade till tvångsvård och rättspsykiatri, med fokus på kommunala insatser och samverkan.
- Stärka samverkan för heldygnsvårdade personer som behöver stöd från socialtjänst och/eller hälso- och sjukvård, särskilt vid utskrivning från rättspsykiatri.
- Utveckla insatser för komplexa behov, inklusive psykisk eller fysisk ohälsa såsom skadligt bruk och beroende, med integrerade team, verksamheter eller metoder.

Processledarna ska följa samsjuklighetsdelegationens arbete på nationell nivå, sätta sig in i samsjuklighetsutredningen, bevaka frågan för delregionen, följa, definiera och kartlägga målgruppen, insatser och ha dialog med de andra samordnarna som finns i våra delregioner i Skåne, presentera aktivitetsplan samt kunskapshöja delregionen inom området. Processledarna ska också arbeta med förändringar inom Läkemedelsassisterad rehabilitering vid opiatberoende (LARO) framöver.

Processledare ska leda arbetsgruppen samsjuklighet/samsjuklighetsutredningen i delregion nordväst med utsedda kontaktpersoner från psykiatri/beroende/primärvård, brukarutvecklare/Peer Support och kommunerna, för att använda gruppen som stöd och hjälp i arbetet.

Processledare för samsjuklighetsutredningen har ett uppföljningsansvar till styrgruppen Lokalt samråd psykiatri delregion nordväst.

- Helsingborgs stad är delaktig i avtal med Maria Skåne Nordväst, en integrerad mottagning med medarbetare även från barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri. Rutiner finns för samverkan med verksamheter i Region Skåne samt samverkansavtal med vårdaktörer.
 - I Maria Skåne Nordvästs uppdrag ingår stöd till unga och unga vuxna med skadligt bruk och beroende och psykisk ohälsa och till närstående till unga med skadligt bruk och beroende.
- Fortsatt samverkan om Läkemedelsassisterad rehabilitering vid opiatberoende (LARO).
- Socialförvaltningen tar del av och förmedlar utbildningsinsatser för medarbetare om samsjuklighet av psykisk ohälsa och skadligt bruk och beroende, inklusive beroende av spel om pengar.
- Utveckling av arbetet med närstående och barn som anhöriga till personer med beroende av spel om pengar. Helsingborgs stad följer arbetet på länsnivå.
- Utveckling av insatser för barn med beroende av spel om pengar. [Spel om pengar | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](#). Helsingborg stad följer arbetet på länsnivå.
 - Socialförvaltningen har kunskapsstödet Spel om pengar från Länsstyrelsen Skåne tillgängligt via kvalitetsledningssystemet. [Spel om pengar | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](#).
- Medarbetare som möter individer med spelproblem i hälso- och sjukvården eller socialtjänsten får rekommendationer i Nationellt kunskapsstöd för behandling vid spelproblem.
 - Socialförvaltningen har kunskapsstödet från Socialstyrelsen tillgängligt via kvalitetsledningssystemet. [Spelmissbruk - Socialstyrelsen](#) och [Behandling av spelmissbruk och spelberoende \(socialstyrelsen.se\)](#).
- Socialförvaltningen ska använda effekthemtagningsmodellen för att analysera, följa och utveckla nuvarande insatser.
- Utvecklingsinsatser för att bättre möta målgruppens behov genom utvärdering vid avslut genom enkät via QR-kod.
- Socialförvaltningen ska öka sin användning av statistik från ASI Net (ett digitalt verktyg för att föra in svar från ASI-intervjuer) samt CAN (Camberwell Assessment of Need, ett verktyg för att bedöma psykiskt funktionshindrade personers behov) för uppföljning.
- Utvecklingsinsatser för att bättre möta målgruppens behov genom kvalitativa utvärderingar vid avslut vilket på sikt leder till att återkommande ärenden ska minska.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Genomförda utvecklingsaktiviteter.
- Antal samrådsmöten.
- Antal samarbetsytor inom delregion nordväst och regionalt för att förankra information och beslut om samsjuklighetsutredningens intentioner.
- Antal träffar med arbetsgruppen samsjuklighet/samsjuklighetsutredningen.
- Antal träffar med Skånegemensam samverkan psykiatri, utskott skadligt bruk och beroende.
- Andel som anger psykisk ohälsa i Maria Skåne Nordvästs kartläggningsintervjuer vid inskrivning.
- Antal ärenden där individen upplever nytta av insatsen.
- Antal uppföljningar av beroendeärenden med hjälp av intervjumetoden ASI och CAN.
- Antal återkommande ärenden.

Långsiktiga mål

- Individanpassad beroendevård i Helsingborgs stad.
- Individanpassat stöd i Helsingborgs stad.
- Återkommande ärenden ska minska.
- Processledare har påbörjat och arbetar med samsjuklighetsutredningens 10 bärande delar och aktiviteter tillsammans med arbetsgruppen samsjuklighetsutredningen, med utsedda kontaktpersoner från Region Skåne och kommunerna i nordvästra Skåne.
- Att delregion nordväst och därigenom Helsingborgs stad ska kunna erbjuda samordnade, behovsanpassade och individanpassade insatser till individer med samsjuklighet utifrån samsjuklighetsutredningens 10 bärande delar och eventuell ny lagstiftning.
- Kvalitativ samverkan med individen i fokus för gemensamma individer mellan Region Skåne och Helsingborgs stad.
- Fortsatt tillgång till Maria-mottagning i Helsingborg.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal ärenden där individen upplever nytta av insatsen.
- Antal återkommande ärenden.
- Avtal med Maria Skåne Nordväst.

Samordnad individuell plan (SIP)

Ingår i Nationella strategin, delmål 5

- När en person har behov av insatser från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten, ska regionen tillsammans med kommunen enligt både hälso- och sjukvårdslagen, HSL (16 kap 4 §) och socialtjänstlagen, SoL (2 kap 7 §) upprätta en samordnad individuell plan. Individen ska alltid få möjlighet att aktivt vara med i planeringen och påverka vilka aktörer som ska delta. Planen är till för att möta individens behov, och måste därför utgå från individens upplevelse och önskemål. På Skånenivå tittar man på möjligheterna att införa Mina planer för barn och unga. Helsingborgs stad följer detta arbete.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Helsingborgs stad ska erbjuda alla som har behov av och önskar en samordnad individuell plan (SIP) detta.
- Utvecklingsaktiviteter sker genom Vårdsamverkan Skåne och det finns en gemensam SIP-utbildning. [SIP - Samordnad Individuell Plan - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#)
- Personal i Helsingborgs stad har lättillgänglig tillgång till information och webbutbildningar om SIP, som finns på HBG Learns. [SOF SIP Mina Planer Utbildning](#), [AMF SIP Mina Planer Utbildning](#), [VOF SIP Mina Planer Utbildning](#)
- Skol- och fritidsförvaltningen har två SIP-koordinatorer. De är ett stöd när förskola och skola behöver kalla till en SIP, kan vid behov vara samordnare vid en SIP och utbilda och informera om hur ett SIP-arbete går till och hur det ska användas.
- Helsingborgs stads invånare ska ha tillgång till information om SIP. Information finns på Öppnasoc: [Samordnad individuell plan \(sip\) | Öppnasoc \(helsingborg.se\)](#).

- Insamlande av patienterfarenheter av SIP utifrån NSPH Skånes brukarundersökning.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal SIP inom psykiatrisk vård.
- Antal personer som genomgått SIP-utbildning på HBG Learns.

Långsiktiga mål

- Helsingborgs stad ska använda IT-stödet Mina planer för SIP för barn och unga när det kommer framöver.
- Utbildad personal samt skapa en samsyn mellan regionen och kommunen.
- Förbättrad kvalitet och delaktighet i SIP.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Genomförd brukarundersökning i samverkan med NSPH Skåne.

Samverkan vid utskrivning

Ingår i Nationella strategin, delmål 5

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Helsingborgs stad ska använda IT-stödet Mina planer för samverkan vid utskrivning (SVU) och samordnad individuell plan (SIP).
- Staden genomför utbildning i Mina planer till medarbetare och berörda chefer.
- Personal i Helsingborgs stad har lättillgänglig tillgång till information och utbildningar om Mina planer och samverkan vid utskrivning på HBG Learns.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Helsingborgs stad använder Mina planer.
- Genomförd utbildningssatsning.

Långsiktiga mål

- Ingen patient ska behöva vara inlagd på sjukhus om inte behov finns.
- Säkra och trygga övergångar i vårdens olika skeden.
- Kommunikation digitalt vid samverkan vid utskrivning (SVU) och SIP. Innehållet i delprocesserna ska vara korrekta så planeringen kan göras i tid och på rätt sätt.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Regionen mäter antal dagar som utskrivningsklara patienter varit inlagda på sjukhus.

Kroppslig hälsa

Ingår i Nationella strategin, delmål 4 och 5

Det är särskilt viktigt att vara uppmärksam på den kroppsliga hälsan hos personer med psykisk funktionsnedsättning och/eller skadligt bruk och beroende, då de utgör riskgrupper för att utveckla allvarliga sjukdomstillstånd och dessa personer inte alltid får tillgång till rätt hälso- och sjukvård.

Konsekvenser av medicinering samt symtom och funktionsnedsättningar till följd av psykisk sjukdom kan påverka personens förmåga att upprätthålla en hälsosam livsföring.

Fysisk aktivitet ger många positiva hälsoeffekter. Genom fysisk aktivitet kan individen förebygga men också behandla många sjukdomar. Den som behöver stöd med att öka sin fysiska aktivitet kan få Fysisk aktivitet på recept, förkortat FaR. [Fysisk aktivitet på recept - Region Skåne](#)

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Vårdcentraler ska göra fler hälsoundersökningar för individer med psykossjukdom, bipolär sjukdom samt intellektuell funktionsnedsättning eller flerfunktionshinder. Helsingborgs stad har tidigare gjort en kartläggning av individer med omfattande psykisk ohälsa, där vårdcentralerna tagit del av informationen. Vårdcentralerna kallar därefter till årliga hälsoundersökningar. Arbetet är aktualiserat för att nå ut till fler i målgruppen. Region Skånes riktlinje för personer med allvarlig psykisk sjukdom finner ni här [förbättrad-somatisk-halsa-for-personer-med-allvarlig-psykisk-sjukdom.pdf](#)
 - Ett skåneövergripande förslag kommer arbetas fram med vägledande rutin för riktade hälsoundersökningar för ovan målgrupp. Parallellt med detta så för lokalt samråd, delregion nordväst dialoger.
- Ökad kunskap och användning av Naloxon. [Naloxonprogram - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#). [Naloxon vid opioidöverdos i Skåne - 1177](#)
 - De verksamheter inom Helsingborgs stad som arbetar med individer i riskzon för överdos bör ha tillgång till och kunna ge Naloxon. På socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har verksamhetschefer identifierat enheter som ska ha tillgång till Naloxon.
 - Staden har skapat gemensamma rutiner för användning av Naloxon utifrån regionens rutiner.
Dessa ligger gemensamt för våra förvaltningar i Canea och på Hbg Learns.
Canea: [SVF-3567-v.1.0 Användning av Naloxon](#)
Hbg Learns: [Naloxon - HBG Learns med ditt lärande i fokus](#)
- Vi följer riktlinjen för undvikbar somatisk vård. [Regional riktlinje för förbättrad somatisk hälsa för personer med allvarlig psykisk sjukdom](#)
- Levnadsvanor ska uppmärksammas tidigt och vi behöver stödja hälsosamma levnadsvanor kontinuerligt och med uthållighet. Vi ska uppmärksamma målgruppernas behov av tandvård och ge det stöd som behövs. [Tandvård - Region Skåne \(skane.se\)](#)
- Fortsätta samarbeta med psykiatriska enheter i regionen, sluten- och öppenvård samt primärvården.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal genomförda hälsoundersökningar för individer med psykossjukdom, bipolär sjukdom samt intellektuell funktionsnedsättning eller flerfunktionshinder genomförda på vårdcentraler.

Långsiktiga mål

- Förbättrad somatisk hälsa för målgruppen.
- Säkerställa en god hälso- och sjukvård för målgruppen.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Minskat antal personer med undvikbar somatisk vård.
- Minskat antal dödsfall i behandlingsbara sjukdomar.

LSS barn, unga och vuxna

Ingår i Nationella strategin, delmål 2 och 5

Vård- och omsorgsförvaltningen tar ansvar för insatser för personliga behov och hälso- och sjukvårdsåtgärder upp till sjuksköterskenivå och samverkar med interna och externa aktörer för att följa regionala riktlinjer för vård och behandling vid psykisk ohälsa hos barn och unga och vuxna med funktionsnedsättning. Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar för en förbättrad samverkan mellan Helsingborg stad, barn- och ungdomspsykiatri och barnhabiliteringen. Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar enligt regionala riktlinjer för vård och behandling vid psykisk ohälsa hos vuxna med funktionsnedsättning.

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar aktivt med att ta fram kognitivt stöd och kommunikationsstöd så att vår målgrupp har möjlighet att göra sig förstådd och förstå vid kontakt med sjukvården. Det kan till exempel vara viktig information inför besöken men också anpassat stöd för information om en undersökning
- Vård- och omsorgsförvaltningen tydliggör förutsättningarna att använda VUB-teamet (vuxna med utvecklingsstörning och svåra problemskapande beteenden) i rådgivande insatser i arbetet med vuxna personer med utvecklingsstörning och svåra utmanande beteenden.
- Vård- och omsorgsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen har en samverkansgrupp, Omlottgruppen. Syftet med gruppen är att skapa förståelse för organisationernas arbetssätt och utveckla gemensamma rutiner där det behövs; lösa konkret samverkan i enskilda ärenden som inte kan ske närmare barnet, samt genom beslut och ställningstaganden i enskilda ärenden förmedla en gemensam policy som vägledning. De barn som avses här har behov av stöd från flera samhällsinsatser. För att stödformerna ska kunna fungera med kvalitet för barnet och dess föräldrar, samtidigt som samhället hushållar med sina resurser, krävs att vi organiserar samverkan effektivt.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Fastställt vårdprogram.

Långsiktiga mål

- Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar för att göra fler SIP (samordnad individuell plan) i barn- och ungdomsverksamheten.
- Skapa ett långsiktigt, strukturerat och systematiskt kvalitetsarbete med regionala riktlinjer för vård och behandling vid psykisk ohälsa hos barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning på vård- och omsorgsförvaltningen.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal SIP inom barn- och ungdomsverksamheterna.

Stärkt suicidpreventivt arbete

Ingår i Nationella strategin, delmål 6

Den nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention bidrar i sin helhet till ett samlat och stärkt suicidpreventivt arbete. För ett effektivt och strategiskt suicidpreventivt arbete behövs hela

samhällets resurser användas i arbetet. Då psykisk hälsa, ohälsa och suicid har många gemensamma skydds- och riskfaktorer är den nationella strategin i sin helhet en viktig del i det suicidpreventiva arbetet. Läs mer om [Stöd till efterlevande - Kunskapsguiden](#)

Skånes kommuner och Region Skåne ska i samverkan med samhället i övrigt arbeta för att minska antalet suicid och suicidförsök i Skåne. Arbetsmarknadsförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen, och vård- och omsorgsförvaltningen ska öka kunskapen kontinuerligt hos anställda om suicidologi, förståelse och bemötande för de människor som lider av suicidtankar och suicidplaner.

Region Skåne och kommunerna i Skåne arbetar i linje med den länsgemensamma handlingsplanen för suicidprevention [Länsgemensam-Handlingsplan-Suicidprevention-2023-2028.pdf \(skaneskommuner.se\)](#). Arbetet hålls samman av utskottet för suicidprevention som ligger under Skånegemensam samverkansgrupp psykiatri.

Efterlevandestöd

Ingår i Nationella strategin, delmål 6

Övergripande information till anhöriga/efterlevande som har någon i sin närhet som har tagit sitt liv finns på [Jag är anhörig till någon som har tankar på eller har tagit sitt liv | Helsingborg.se](#). På webbsidan finns kontaktuppgifter till verksamheter i staden som erbjuder stöd samt information om att sjukhuskyrkan samt vårdcentralen erbjuder krisstöd.

- På Helsingborgs stads sidor [Oro för dig själv eller någon annan | Helsingborg.se](#) samt [Jag är anhörig till någon som har tankar på eller har tagit sitt liv | Helsingborg.se](#) finns hänvisning till den ideella organisationen Suicidprevention och efterlevandestöd (SPES) som har en rikstäckande stödtelefon till anhöriga samt stödgrupper i Helsingborg.
- Samverkan sker tillsammans med Region Skånes sjukhuskyrka på Helsingborgs lasarett. Sjukhuskyrkan erbjuder samtalsträffar till efterlevande samt stöd till anhöriga i anslutning till ett dödsfall i suicid. Information om samtalsgruppen finns på deras webbplats: [Samtal och stöd vid sorg - Svenska kyrkan Helsingborg](#).
- I Helsingborgs stad finns tillgång till tryckt version av den länsgemensamma broschyren *Till dig som förlorat någon som står dig nära i suicid*. Den finns tillgänglig på Region Skånes webbplats i webbversion samt i tryckformat [Ett stöd för anhöriga efter suicid - efterlevnadsbroschyr - Vårdgivare Skåne](#)

Kompetensutveckling medarbetare

Ingår i Nationella strategin, delmål 3, 4 och 6

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Vi uppmanar till att föra dialog om suicidprevention en gång per år på arbetsplatsträffar. Material att utgå ifrån på arbetsplatsträffar är "Rutin vid akut suicidrisk eller misstanke/oro om suicidrisk" som finns i Canea, utbildningen "Att bemöta psykisk ohälsa och suicidrisk" på HBG Learns samt material på [Suicidprevention | \(helsingborg.se\)](#).
- "Att bemöta psykisk ohälsa och suicidrisk" är en kortare utbildning där medarbetare får kunskap om psykisk ohälsa och hur det kan bemötas. Utbildningen finns tillgänglig på HBG Learns för medarbetare på våra fyra förvaltningar. [Att bemöta psykisk ohälsa och suicidrisk](#)

- Kontinuerlig implementering av SPiSS, Suicidprevention i svenskt samhälle, en webbaserad utbildning som psykiatri i Region Skåne erbjuder. Målet med utbildningen är att öka kunskapen för att kunna minska suicid, suicidförsök och självskadebeteende bland suicidnära personer. Utbildningen är till för personer som jobbar i verksamheter som möter människor som kan vara suicidbenägna såsom socialtjänsten, hemtjänst, skola med flera. Utbildningen består av 4 kurser där kurs 3 berör skattningsskalor och är en fördjupningsdel särskilt framtagna för medarbetare i Region Skånes psykiatri, så den behöver inte medarbetarna i Helsingborgs stad genomföra.

[SPiSS – Suicidprevention i svenskt samhälle - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](https://www.skane.se/regionen/om-regionen/utbildning-och-utveckling/utbildning-och-utveckling-2024-2026)

[Kurs 1: Suicidologi](#)

[Kurs 2: Risk och skyddsfaktorer](#)

[Kurs 4: Stigma och självstigma](#)

- Arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder medarbetare kurs 1, 2 och 4 i webbutbildningen.
 - Skol- och fritidsförvaltningen erbjuder elevhälsans medarbetare kurs 1, 2 och 4 i webbutbildningen.
 - Socialförvaltningen erbjuder medarbetare kurs 1, 2 och 4 i webbutbildningen.
 - På vård- och omsorgsförvaltningen ska utvalda enheter och nyckelpersoner ha genomgått kurs 1, 2 och 4 i webbutbildningen.
- MHFA (första hjälpen till psykisk hälsa) är en utbildning där medarbetare får lära sig att tidigt se signaler på psykisk ohälsa. Kursen ger kunskap i att hantera ett tillfälligt kristillstånd utifrån en handlingsplan samt hur man kan stödja personen till lämplig professionell hjälp. I kursen ingår fallbeskrivningar, gruppövningar och filmer.
 - På socialförvaltningen utbildas medarbetare i MHFA med inriktning vuxen eller ungdom, beroende på vilken målgrupp de arbetar med. Under 2026 prioriteras medarbetare i kärnverksamheten.
 - På vård- och omsorgsförvaltningen är utbildningen MHFA obligatorisk för chefer och legitimerade medarbetare. Medarbetare i funktionsstöd och äldreomsorgen erbjuds att gå utbildningen.
- "Stör döden" är en utbildning som syftar till att ge lärare och skolpersonal stöd i arbetet med elevernas psykiska hälsa. Utbildningen är helt digital och en lärare/skolpersonal kan genomföra utbildningen individuellt. Förhoppningen är att få med sig nya tankar, kunskap och strategier samt större trygghet i arbetet med elevernas psykiska hälsa. Utbildningen kan med fördel genomföras som en del av det kollegiala arbetet, med tillfälle till gemensam reflektion. Utbildningen tar cirka 60 minuter att genomföra och är helt självinstruerande. [Stör Döden - Utbildning för lärare \(stordodenutbildning.se\)](https://www.stordodenutbildning.se)
 - Skol- och fritidsförvaltningen erbjuder elevhälsans medarbetare att genomgå utbildningen "Stör döden".
- "Psyk-e Bas" är ett utbildningsprogram i grundläggande psykiatri för personal som i sitt arbete kommer i kontakt med personer med psykisk ohälsa. Psyk-E bas består av 22 filmade föreläsningar med tillhörande faktablad, fallbeskrivningar samt en manual, frågor-och-svar samt en ordlista.
 - Vård- och omsorgsförvaltningen använder utvalda kapitel i handledningssyfte vid behov.
 - Socialförvaltningen använder utvalda kapitel i handledningssyfte vid behov.
- "Psyk-e Bas Suicid" är ett utbildningsprogram som ger kunskap, användbara råd och möjlighet till reflektion om suicidprevention i praktiken. Psyk-E bas suicid består av 20 filmade föreläsningar med tillhörande faktablad, filmade diskussioner och fallbeskrivningar samt en manual, frågor-och-svar och en ordlista.

- Vård- och omsorgsförvaltningen använder utvalda kapitel i handledningssyfte vid behov.
- Socialförvaltningen använder utvalda kapitel i handledningssyfte vid behov.
- "Psyk-e bas senior" är ett utbildningsprogram som handlar om igenkännande, vård och behandling av de vanligaste psykiatriska sjukdomstillstånden hos äldre. Utbildningsprogrammet består av 14 filmade föreläsningar med tillhörande faktablad och ordlistor.
 - Vård- och omsorgsförvaltningen använder utvalda kapitel i handledningssyfte vid behov.
- Suicide Zero har skapat utbildningen "Våga fråga pocket" som består av sex korta avsnitt och filmer som kan hjälpa dig att rädda liv. Fler invånare ska våga fråga om självmordstankar och Våga fråga pocket kommer finnas tillgänglig för stadens fyra förvaltningar på HBG Learns. <https://www.vagafragapocket.se/>
- Socialstyrelsens erbjuder utbildningen "Förebygga suicid, om bemötande i socialtjänsten", på [Socialstyrelsen hemsida](#). Webbutbildningen vänder sig till alla som arbetar inom socialtjänsten: utförare, handläggare och chefer. På HBG Learns finns den tillgänglig för stadens fyra förvaltningar.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal medarbetare som har gått utbildningen "Att bemöta psykisk ohälsa och suicidrisk".
- Antal medarbetare som gått webbutbildningen Suicidprevention i svenskt samhälle (SPISS).
- Antal utbildade medarbetare i MHFA på socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.
- Antal medarbetare som gått utbildningen i "Stör döden" på skol- och fritidsförvaltningen.
- Antal utbildade i Psyk-e bas.
- Antal utbildade i Psyk-e bas suicid.
- Antal utbildade i Psyk-e bas senior.

Långsiktiga mål

- Minska antalet suicid i Skåne.
- Ökad medvetenhet om psykisk hälsa hos medarbetare i staden.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Följa antalet suicid i Skåne genom statistik från dödsorsaksregistret.
- Antalet medarbetare som gått utbildningar kopplat till bemötande av psykisk ohälsa.

Rutiner

Ingår i Nationella strategin, delmål 3

Kortsiktiga mål och aktiviteter 2026

- Under året är ambitionen att vi ska skapa rutiner för suicidtankar, -försök och -dödsfall, samt anpassa och implementera dessa i de verksamheter där detta ännu inte är genomfört. Samordnare för suicidprevention är behjälplig i denna process vid behov. Rutinerna ska uppdateras vid behov och lyftas i verksamheterna för kännedom.

Mätbara indikatorer för uppföljning

- Antal förvaltningar med rutiner för suicidrisk.

Henriikka Airaskorpi
arbetsmarknadsdirektör
arbetsmarknadsförvaltningen

Tony Mufic
utbildningsdirektör
skol- och fritidsförvaltningen

Johan Klingborg
socialdirektör
socialförvaltningen

Annika Andersson
omsorgsdirektör
vård- och omsorgsförvaltningen

Underskriftssida

Dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer som är listade nedan.

Detta dokument med sin elektroniska underskrift gäller som självständig handling och uppfyller EU-krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering (exempelvis Adobe Acrobat Reader) eller med Knowits valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, så följer inte de elektroniska underskrifterna med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.